

Tonga

**LAO KI HE FAKAFUOFUA UESIA ‘O E
‘ĀTAKAI**

VAHE 21.04

Tohi Lao Fakatonutonu 2020

LAO KI HE FAKAFUOFUA UESIA 'O E 'ĀTAKAI

Fokotu'utu'u 'o e Ngaahi Kupu

Kupu

KONGA I - TALATEU		5
	1	Hingoa nounou
	2	'UHINGA 'I LEA
	3	HA 'I 'O E KALAUNI
KONGA II - NGAahi FATONGIA MO E MAFAI		6
	4	Ngaahi mafai 'o e Minisita
	5	Fakamafai
KONGA III - FAKAFUOFUA UESIA 'O E 'ĀTAKAI		7
	6	Fakafuofua uesia 'o e 'ātakai
	7	Fakafuofua Ngaue Lalahi
	8	Minisita ke ne fakapapai 'i 'a e fakafuofua
	9	'UHINGA 'I 'O E NGAUE LALAH
	10	Tohi kole
	11	Minisita te ne fakahoko ki he taha tohi kole
	12	Fakahoko ki he Komiti Fakafuofua 'Ātakai
	13	Fokotu'u 'o e Komiti Fakafuofua 'Ātakai

	14	<i>Ngaahi fatongia 'o e Komiti</i>	9
	15	<i>Lipooti fakafuofua uesia 'ātakai</i>	9
	16	<i>Fakangofua fakafuofua uesia 'ātakai</i>	9
KONGA IV - NGAARI HIA			10
	17	<i>'Ikai fai pau ki he ngaahi tu'unga faka'ātakai</i>	10
	18	<i>'Oatu 'o e fakamatala loi</i>	10
	19	<i>Tautea ki he fakahoko 'o ha ngaue (activity) pe ngaue (project) ta'e fakangofua</i>	10
	20	<i>Ta'ofi 'a e ngaue</i>	10
	21	<i>Vakai'i 'o e laiseni tupu mei he halaia</i>	10
	22	<i>Ngaahi hia 'a e ngaahi Kautaha</i>	11
KONGA V - NGAARI ME'A KEHE			11
	23	<i>Fakataimi</i>	11
	24	<i>Ngaahi Tu'utu'uni</i>	11
TEPILE			12
NGAARI NGAUE LALAH			12

LAO KI HE FAKAFUOFUA UESIA 'O E 'ĀTAKAI

KO E LAO KE NGAUE'AKI 'A E FAKAFUOFUA UESIA 'O E 'ATAKAI KI HONO PALANI 'O E NGAHI NGAUE FAKALAKALAKA 'I LOTO 'I HE PULE'ANGA MO E NGAHI ME'A 'OKU FELAVE'I MO IA'¹

Kamata'anga [18 'o Novema, 2003]

KONGA I - TALATEU

1 Hingoa nounou

'E ui 'a e Lao ni ko e Lao ki he Fakafuofua Uesia 'o e 'Ātakai.

2 'Uhinga'i lea

'I he Lao ni, tukukehe ka 'i ai ha 'uhinga kehe —

“**Ofisa Pule Ngaue**” ‘oku ‘uhinga ki he ‘ofisa pule ngaue ‘a e Pule'anga ‘oku ne tokangaekina e 'ātakai;²

“**Komiti**” ‘oku ‘uhinga ki he Komiti Fakafuofua 'Ātakai ‘oku fokotu'u 'e he Minisita 'i he Lao ni;

“**ma'umafai fai tu'utu'uni**” ‘oku ‘uhinga ki ha ma'u mafai ‘oku ne tokanga'i hono foaki ha laiseni pe fakangofua kimu'a pea fakahoko ha ngaue fakalalakaka;

“**ngaue fakalalakaka**” ‘oku ‘uhinga ki he ngaue fo'ou, 'o kau ki ai ha ngaahi fakalahi mo ha to e tanaki atu ki ha ngaahi ngaue lolotonga, 'oku fakahoko 'i he ngaahi sekitoa taautaha pe fakapule'anga 'a ia 'oku fiema'u ki ai ha laiseni

pe ha fakangofua kehe mei he pule'anga pea 'oku fai pau ki he ngaahi tu'unga kuo fokotu'u 'e he Minisita 'i he ngaahi Tu'utu'uni 'i he Lao ni;

“**ātakai**” ‘oku kau kotoa ki ai ‘a e ngaahi koloa fakaenatula, ngaahi koloa fa‘u mo e ngaahi koloa fakasosiale, kakai mo e ngaahi anga fakafonua mo e ngaahi me‘a ‘oku felave‘i ai ‘a e ngaahi fehokotaki ‘i he ngaahi kupu ko ‘eni;

“**fakafuofua uesia ‘o e ‘ātakai**” ‘oku ‘uhinga ki hano vakai‘i pe fakamahu‘inga‘i ‘o e ngaahi uesia ‘e ala fakahoko ‘e ha ngaue fakalalakala ki he ‘Ātakai;

“**kelekele**” koe‘uhi ko e ngaahi taumu‘a ‘o e Lao ni ‘oku kau heni ‘a e kelekele kotoa pe ‘o tatau ai pē pe ‘oku ‘ufi‘ufi ‘e he vai pe ‘ikai;

“**ngaue lalahi**” ‘oku ‘uhinga ki ha ngaue fakalalakala ‘oku hā ‘i he Tepile pe tu‘utu‘uni ‘e he Minisita ‘i he Lao ni;

“**Minisita**” ‘oku ‘uhinga ki he Minisita ‘oku ne tokangaekina e ‘ātakai;³

“**Potungaue**” ‘oku ‘uhinga ki he Potungaue ‘oku ne tokangaekina e ‘ataakai;⁴

“**ngaahi koloa fakaenatula**” ‘oku kau ki ai ‘a e fonua, kelekele, ngaahi maka koloa, vai, ‘ea, ngaahi ‘akau mo e monumanu mo honau nofo‘anga ‘o tatau ai pē pe ‘oku tu‘ufonua pe ‘omai mei muli;

“**ngaahi koloa fa‘u ‘e he tangata**” ‘oku kau ki ai ‘a e ngaahi fale ngaahi me‘a kuo fo‘u ngaahi hala mo e ngaahi me‘a kehe kuo langa ‘e he tangata mo e ngaahi langa ‘a ia ‘oku fokotu‘u pe ‘oku fakama‘u ‘i he ‘i lalo pe ‘i he funga kelekele ‘o tatau ai pē pe ‘oku fakataimi pe tu‘uma‘u;

“**foomu tu‘utu‘uni**” ‘oku ‘uhinga ki he foomu kuo tu‘utu‘uni ‘i he Ngaahi Tu‘utu‘uni ‘i he Lao ni.

3 Ha‘i ‘o e kalauni

Kuo pau ke ha‘i ‘e he Lao ni ‘a e Kalauni.

KONGA II - NGAahi FATONGIA MO E MAFAI

4 Ngaahi mafai ‘o e Minisita

Kuo pau ki he Minisita ke ne tokanga‘i ‘a hono fakahoko lelei ‘o e Lao ni.

5 Fakamafai

‘I hono fakahoko ‘o ha fatongia ‘i he Lao ni ‘e ngofua ki he Minisita, ‘i he tohi ke ne fakamafai ‘a e ‘Ofisa Pule Ngaue ki he ngaahi fatongia pe ‘oku fakakonga pe kakato ‘a ia ‘oku ne pehe ‘oku taau ki he fakahoko vave mo lelei mo ‘aonga ‘o e fatongia ko ia.⁵

KONGA III - FAKAFUOFUA UESIA 'O E 'ĀTAKAI

6 Fakafuofua uesia 'o e 'ātakai

Ko e ngaahi ngaue lalahi kotoa pe kuo pau ke pou pou 'i 'aki ha fakafuofua uesia 'o e 'ātakai 'a ia 'oku taau 'o fakahoko fakatatau ki he Lao ni.

7 Fakafuofua Ngaue Lalahi

Ko e ngaahi fakafuofua ngaue lalahi kuo pau ke ngaue 'aki ki he ngaahi ngaue lalahi kotoa 'a ia 'oku hā 'i he Tepile pea kuo pau ke fakahoko 'o fakatatau ki he founa 'oku hā 'i he Ngaahi Tu'utu'uni.

Ka 'i ai ha fokotu'u fakalalakaka 'oku fakahu pea moe fakafuofua uesia 'o e 'ātakai kuo fakakakato 'o fakatatau ki ha lao 'o ha fonua muli, 'e malava ke fakahoko 'e he Minisita kuo fakakakato 'e he fakafuofuo 'a e fiema'u 'o e lao ni.

8 Minisita ke ne fakapapau'i 'a e fakafuofua

- (1) Kuo pau ke fakapapau'i 'e he Minisita 'a e fakafuofua 'o ha ngaue lalahi.
- (2) Kuo pau ki he Minisita ke ne fakakaukau'i, 'i hono fakahoko ha fakapapau'i he kupu si'i (1), 'a e uesia tupu mei he ngaue 'e ala hoko ki ha —
  - (a) fa'ahinga 'akau pe monumanu mahu'inga 'oku nau mo'ui fekau'aki, tautefito kia kinautolu 'oku tokoni ki he ngaahi nofo'anga pe hahamolofia, pe tukunga fakatu'utamaki ki ai, pe fa'ahinga 'akau pe monumanu 'oku faka'au ke mole;
  - (b) ngaahi feitu'u, anga 'o e funga fonua, mo e ngaahi me'a kuo fa'u 'oku faka'ofu'ofa (aesthetic) faka'akiolosia, fakafonua, fakahisitolia, fakafiefia, faka'ofu'ofa (scenic) ki he mamata ki ai pe mahu'inga fakasaienisi;
  - (c) kelekele, vai, feitu'u, potutahi toutai, pe ngaahi koloa fa'u pe fakafonua, pe ngaahi mahu'inga felave'i mo e ngaahi feitu'u pehe, 'a ia ko e konga 'o e tofi'a 'o e kakai Tonga pea 'oku kaunga lelei ki he 'enau mo'ui;
  - (d) mo'ui lelei fakasosiale mo faka'ekonomika 'a ha falukunga kakai; pe
  - (e) fa'ahinga ngaue 'e ala —
    - (i) tupu ai pe fakalahi 'a e 'uli'i;
    - (ii) tupu ai 'a e hoko, pe fakalahi 'a e faingamalie ke hoko, 'o e ngaahi fakatu'utamaki hange ko e 'auhia 'o e kelekele, tafea, hake 'a e tahi pe ngaahi me'a fakatu'utamaki;

- (iii) tupu ai 'a e hu mai 'o e ngaahi fa'ahinga (species) pe fa'ahinga (types) monumanu pe 'akau na'e 'ikai ke ma'u kimu'a 'a ia te ne ala fakatupu maumau ki he 'ātakai mo e me'amo'ui;
  - (iv) 'i ai hano ngaahi fotunga, 'a ia 'oku 'ikai ke fakapapau'i 'a 'ene uesia 'a e 'ātakai, pea ko e uesia 'e ala hoko 'oku fiema'u ki ai ha fakatotolo makehe;
  - (v) tupu ai 'a hono vahe'i pe holo ha tukunga 'o ha koloa fakaenatula pe koloa fa'u 'i ha founa pe taimi te ne ta'ofi 'a e fakafuofua 'o e ngaahi koloa 'i ha founa fakaenatula pe 'ikai malava ke liliu fakalelei ki ha me'a kehe; pe
  - (vi) ma'u ha ngaue fiema'u (utilities) mo 'aonga ki he ngaue ko ia.
- (3) 'I he fakahu atu 'o ha fokotu'utu'u fakalalakaka mo ha fakafuofua uesia 'oku fakakakato 'i he lao 'o ha fonua muli, 'e ngofua ki he Minisita, ke pehe ko e fakafuofua ko ia 'oku ne fakakakato 'a e ngaahi fiema'u 'o e Lao ni.

9 'Uhinga'i 'o e ngaue lalahi

'I he fakakaukau 'a e Minisita, ko ha me'a 'i he kupu 8(2)(e) 'o e Lao ni 'e ngalingali 'e hoko ki ha tu'unga mahu'inga, kuo pau ke pehe ko e ngaue ko ha ngaue lalahi pea kuo pau ke ngaue'aki 'a e ngaahi founa 'oku tu'utu'uni 'i he Ngaahi Tu'utu'uni.

10 Tohi kole

Ko e kotoa 'a e ngaahi tohi kole 'i he Lao ni kuo pau ke 'i he foomu kuo tu'utu'uni.

11 Minisita te ne fakahoko ki he taha tohi kole

- (1) Kuo pau ke fakapapau'i 'e he Minisita 'a e tohi kole ki ha ngaue lalahi 'i loto 'i he 'aho 'e 30 mei hono ma'u pea fakaha ki he taha tohi kole 'i he tohi 'ene tu'utu'uni.
- (2) 'I ha fiema'u 'e he Minisita ha fakamatala makehe, 'e ngofua ke ne fakaha ki he taha tohi kole 'a e ngaahi fiema'u ko ia.

12 Fakahoko ki he Komiti Fakafuofua 'Ātakai

Ko e kotoa 'a e ngaahi ngaue lalahi kuo pau ke fakahoko ki he Komiti ke fai ha ngaue ki ai.

13 Fokotu'u 'o e Komiti Fakafuofua 'Ātakai

- (1) Kuo pau ke fokotu'u ha Komiti Fakafuofua 'Ātakai 'a ia kuo pau ke kau ki ai 'a e —

- (a) 'Ofisa Pule Ngaue 'o e 'Ātakai, 'a ia kuo pau ke Sea;⁶
  - (b) Fakahinohino Lao Pule;
  - (c) 'Ofisa Pule Ngaue 'o e Mo'ui;⁷
  - (d) 'Ofisa Pule Ngaue ki he Pa'anga mo e Palani Fakafonua; mo e
  - (e) memipa 'e taha 'e fokotu'u 'e he Minisita, mei he sekitoa taautaha.
- (2) Kuo pau ko e Potungaue 'e Sekelitali 'i he Komiti.
- (3) Ko e tokolahi 'e ala lava ai ke fakahoko ha fakataha kuo pau ko e Sea mo ha memipa 'e 3.
- (4) 'E ngofua ki he Komiti ke fakakau ki he fakataha ha taha 'oku nau pehe 'oku fiema'u.

14 Ngaahi fatongia 'o e Komiti

Kuo pau ke vakai'i 'e he Komiti pea fokotu'u atu ki he ma'u mafai fai tu'utu'uni, 'a e ngaahi tu'unga ke fakahoko ki he ngaue lalahi pea mo e founga 'a ia 'e fakahoko 'aki pea kuo pau ke ne ma'u 'a e ngaahi fatongia ko 'eni —

- (a) ke ma'u 'a e ngaahi tohi felave'i kotoa fekau'aki mo e tohi kole 'oku fakahu atu ki ha ngaahi ngaue 'oku fiema'u ke fakahoko ki ai ha fakafuofua ngaue lalahi;
- (b) ke fakapapau'i 'a e fengaue'aki fakavaha'a Potungaue 'oku taau ke fakahoko ki he ngaahi ngaue lalahi kotoa 'oku fakahu atu ki he Komiti;
- (c) ke ma'u ha tatau 'o e kotoa 'a e ngaahi fakafuofua ngaue lalahi kuo kakato mo ha lipooti na'e fa'u 'i he fakafuofua ko ia 'e he pe 'i he fiema'u 'a e Sekelitali;
- (d) ke vakai'i ha ngaahi tu'unga faka'ātakai 'oku fokotu'u 'e he Sekelitali ke fakahoko ki ha ngaue lalahi 'oku fakahu ki ai; pea
- (e) ke fokotu'u atu ki he ma'u mafai fai tu'utu'uni taau 'a e ngaahi tu'unga faka'ātakai ke fakahoko ki he ngaahi ngaue lalahi pea mo e founga ke fakahoko 'aki.

15 Lipooti fakafuofua uesia 'ātakai

Kuo pau ke fakapapau'i 'e he ma'u mafai fai tu'utu'uni ko e ngaahi fokotu'u ngaue lalahi kotoa 'e fakahu atu mo ha lipooti fakafuofua uesia 'ātakai.

16 Fakangofua fakafuofua uesia 'ātakai

Kuo pau ke 'ikai fakahoko ha tohi kole ngaue lalahi, tukukehe kuo 'osi fakakakato 'a e ngaahi fiema'u fakafuofua uesia 'ātakai taau 'i he Lao ni pea fakangofua 'i he foomu kuo tu'utu'uni.

KONGA IV - NGAARI HIA

17 'Ikai fai pau ki he ngaahi tu'unga faka'ātakai

Ko ha taha 'oku 'ikai fai pau ki he ngaahi tu'unga faka'ātakai 'oku fiema'u 'i he Lao ni 'oku ne fakahoko ha hia pea 'e ala mo'ua 'o ka halaia ki ha tautea pa'anga 'o 'ikai laka hake 'i he \$5,000 pe ngaue popula 'o 'ikai laka hake 'i he ta'u 'e 1 pe fakatou'osi, pea kapau ko ha kautaha 'e ala mo'ua 'o 'ikai laka hake 'i he \$10,000.

18 'Oatu 'o e fakamatala loi

Ko ha taha 'i he 'ilo pau 'oku ne 'oatu ha fakamatala loi 'i he Lao ni 'oku ne fakahoko ha hia pea 'e ala mo'ua 'o ka halaia ki ha tautea pa'anga 'o 'ikai laka hake 'i he \$10,000 pe ngaue popula 'o 'ikai laka hake 'i he ta'u 'e 2 pe fakatou'osi, pea kapau ko ha kautaha 'e ala mo'ua 'o 'ikai laka hake 'i he \$20,000.

19 Tautea ki he fakahoko 'o ha ngaue (activity) pe ngaue (project) ta'e fakangofua

- (1) Ko ha taha 'oku ne fakahoko ha ngaue (activity) pe ngaue (project), ta'e 'i ai ha ngofua 'oku fiema'u 'i he Lao ni, 'e ala mo'ua 'o ka halaia ki ha tautea pa'anga 'o 'ikai laka hake 'i he \$500 pe ngaue popula 'o 'ikai laka hake 'i he mahina 'e 1 pea kapau ko ha kautaha 'e ala mo'ua 'o 'ikai laka hake 'i he \$1,000.
- (2) Ko ha halaia 'i he kupu si'i (1) 'o e kupu ni, 'e ngofua ki he Fakamaau'anga ke tanaki atu ki he tautea ha tu'utu'uni ki he tokotaha fai hia ke ne fakafoki 'a e feitu'u ko ia ki hono 'uluaki tu'unga.

20 Ta'ofi 'a e ngaue

- (1) 'I he faka'ilo ha taha ki ha hia 'i he Lao ni, ko e ngaue 'oku fakahoko 'e he taha ko ia kuo pau ke ta'ofi 'i he taimi ko ia.
- (2) Ko ha taha 'oku 'ikai fai pau ki he ngaahi tu'utu'uni 'o e kupu si'i (1) 'oku ne fakahoko ha hia pea 'e ala mo'ua 'o ka halaia ki ha tautea pa'anga 'o 'ikai laka hake 'i he \$500 pea kapau ko ha kautaha 'e ala mo'ua 'o 'ikai laka hake 'i he \$1,000 'i he 'aho kotoa 'oku hoko atu ai 'a e 'ikai fai pau.

21 Vakai'i 'o e laiseni tupu mei he halaia

'I he halaia ha taha ki ha hia 'i he Lao ni, 'e ngofua ki he Fakamaau'anga ke fokotu'u atu 'a hono fakata'e'aonga'i 'o e laiseni pe fakahu ki he Minisita ke vakai'i 'a e tohi kole.

22 Ngaahi hia 'a e ngaahi Kautaha

'I he faka'ilo ha sino'i kautaha ki ha hia, ko e taha kotoa 'oku, 'i he taimi na'e fakahoko ai 'a e hia, ko ha talekita pe 'ofisa 'o e sino'i kautaha 'e ngofua ke faka'ilo fakataha 'i he hopo tatau mo e sino'i kautaha ko ia, pea ka halaia 'a e sino'i kautaha ki he hia ko ia, ko e kau talekita pe 'ofisa pehe kotoa kuo pau ke halaia ki he hia ko ia tukukehe ka ne fakamo'oni 'i ki he Fakamaau'anga na'e fakahoko 'a e hia ta'e 'i ai ha'ane 'ilo ki ai pe na'a ne fakahoko 'a e founga tokanga ke ta'ofi 'a e fakahoko 'o e hia.

KONGA V - NGAahi ME'A KEHE**23 Fakataimi**

Ko ha ngaue lalahi 'a ia 'oku te'eki kakato 'i he 'aho 'oku kamata ngaue'aki ai 'a e Lao ni kuo pau ke faka'atā ia mei he ngaahi fiema'u 'o e Lao ni.

24 Ngaahi Tu'utu'uni

'E ngofua ki he Minisita, 'i he loto ki ai 'a e Kapineta, ke fa'u ha ngaahi tu'utu'uni ki hono fakahoko totonu mo lelei 'o e Lao ni.

TEPILE

NGAAHI NGAUE LALAH

Kuo pau ke lau ko e ngaahi ngaue lalahi ha ni'ih

- (a) fale fahi manu;
- (b) ngaahi ngaue ngaohi pia;
- (c) ngaahi fale, ngaahi ngaue, pe kelekele 'oku felave'i mo e tō, puna, tau pe ngaue ki he vakapuna pe helikopeta;
- (d) ngaahi ngaue fa'o kapa pe hina 'oku hake hono faliki 'i he sikuea mita 'e 2,000;
- (e) ngaahi fafanga'anga pulu pe puaka 'oku tokolahi hake 'i he monumanu 'e 50;
- (f) ngaahi ngaue sima pe ngaahi ngaue fa'oaki sima 'a ia 'oku lahi hake 'i he toni 'e 2,000 'i he ta'u;
- (g) ngaahi ngaue taila, ko e ngaue 'a ia 'oku ngaohi ai 'a e ngaahi piliki, taila, ngaahi pamu, sio'ata 'i he ngaahi foanise pe ta'o'anga 'o lahi hake 'i he toni 'e 200 'i he ta'u;
- (h) ngaahi ngaohi'anga kemikale, pe ngaahi feitu'u tauhi kemikale 'oku lahi hake 'i he sikuea mita 'e 1,000;
- (i) ngaahi ngaohi'anga 'uhila;
- (j) ngaahi tau'anga vaka ('oku 'i ai 'a e ngaahi no'o'anga vaka, uafu (jet-ties), uafu (piers), tauhi'anga vaka 'i 'uta, ngaahi no'o'anga vaka) ki he ngaahi vaka fakataautaha ki he sipoti pe 'eve'eva 'e 20 pe lahi hake;
- (k) keli'anga maka koloa,'a ia ko ha ngaue 'oku ne ue'i 'a e fukahi kelekele 'o lahi hake 'i he hekitoa 'e taha;
- (l) ngaahi ngaue to'o 'one'one pe makamaka (gravel) mei ha matātahi 'i loto he mita 'e 50 mei he ngata'anga tahi lahi;
- (m) ngaahi ngaue fakama'a huhu'a, kemikale, lolo (oil) pe lolo (petroleum), tauhi'anga pe fakalelei'anga veve;
- (n) ngaahi faama ki hono fakafanau 'o e ngaahi me'a mo'ui 'i tahi, ano pe vai;
- (o) ngaahi ngaue hu'i pitumini;
- (p) ngaahi ngaue ulapa pe pelesitiki;
- (q) to'o 'o e ngaahi 'akau (kau ki ai 'a e tongo) pe 'akau fakanatula mei ha 'elia 'o lahi hake 'i he vaeua hekitoa;
- (r) langa 'o e ngaahi hala, ngaahi Uafu, ngaahi ta'ofi'anga, ngaahi kau vai pe fakatafenga vai 'oku ne uesia 'a e hu'a 'o e tahi;

- (s) ha ngaue'anga 'oku felave'i mo hono ngaue'aki, tauhi pe laku 'o e ngaahi naunau ivi 'atomi;
- (t) ngaahi fahi'anga papa 'a ia 'oku fahi, tele pe fa'ahinga ngaohi 'a e papa 'o lahi hake 'i he mita kiupiki 'e 2,000;
- (u) ngaahi feitu'u takimamata pe sipoti, ngaahi fale pe ngaue'anga, 'oku lahi hake 'a e 'elia faliki 'i he sikuea mita 'e 1,000 pe ko e tu'unga tokolahi fakakatoa 'e 'i he nofo'anga 'e ala ma'u 'i ha pō (fakataha'i 'a e kau 'a'ahi mo e ngaue) 'e lahi hake 'i he toko 20.

FAKAMATALA FAKALAHĪ

¹ Lao fika 16 'o e 2003, kamata'anga ko e 18 'o Novema 2003

Ngaahi Lao Fakatonutonu

Ngaahi Lao Fakatonutonu	Kamata'anga
Lao 5 'o e 2012	30 'o Siulai 2012

² Fakahu 'e he Lao 5 'o e 2012

³ Fakatonutonu 'e he Lao 5 'o e 2012

⁴ Fakatonutonu 'e he Lao 5 'o e 2012

⁵ Fakatonutonu 'e he Lao 5 'o e 2012

⁶ Fakatonutonu 'e he Lao 5 'o e 2012

⁷ Fakatonutonu 'e he Lao 5 'o e 2012